Kriminalomsorgen
Åna fengsel

STATENS SIVILRETTSFORVALTNING
Postboks 2105 Vika
0125 OSLO

Deres ref:	Vår ref:	Dato:
	2025/68953-8	16.09.2026

Orientering om oppfølging av anbefalinger i tilsynsrapport etter besøk 21.11.25

Viser til brev datert 18.06.2026, hvor Åna fengsel blir bedt om å orientere tilsynsrådet om oppfølgingen av anbefalingene i tilsynets rapport etter besøket den 21.11.2025.

Åna fengsel har gjennomgått rapporten og vil i denne tilbakemeldingen kommentere tilsynsrådets anbefalinger og redegjøre for hvordan de er fulgt opp eller vil følges opp.

2.1.2. Stråleluft

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel lufter minst mulig i stråleluft.*

De fleste luftingene hvor innsatte er ilagt isolasjon av retten foregår i luftestråle, men det blir gjort individuelle vurderinger hvorvidt det er mulig å gjennomføre lufting i stor luftegård. Avgjørelsene bygger på både ressursmessige og sikkerhetsmessige vurderinger. Innsatte som sitter utelukket fra retten med full isolasjon skal ikke ha kontakt med andre innsatte. Dermed kan vi ikke lufte flere innsatte om gangen.

I den sikkerhetsmessige vurderingen legges det vekt på at vi har flere luftegårder, som alle gir kommunikasjonsmuligheter mellom de innsatte. Både fra innsatte som er ute på arbeid, de som soner i Rødgata (lavere sikkerhet) og de som jobber i tilknyttede lokaler. I tillegg har vinduene på avdelingene utsikt over de ulike luftegårderene. Dette medfører at vi ikke kan garantere full isolasjon ved lufting i stor luftegård.

2.1.3. Generell trygghetsfølelse

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel arbeider for å styrke de innsattes sikkerhet og følelse av trygghet.*

Postadresse:
Postboks 694
4302 Sandnes

Besøkadresse:
Hvitgata 4, 4365 Nærbø

Telefon: 51 97 39 00
Org.nr: 911830868 mva

Saksbehandler:
Helene Gåseland Egeland
E-post:
dokumentsenter@kriminalomsorg.no

Vi har et ønske om mer fysisk tilstedeværelse i fellesskap, men alle krav om blant annet dokumentasjon, avlytting o.l. gjør at betjentene til tider blir låst til vaktrommet med kun visuell oversikt over fellesskapet. Investering av kamera i fellesskapet kan gi en mer betryggende følelse, men dette vil medføre større investeringer som vi ikke har penger til i eget budsjett.

Oppfølging etter hendelse 1:
Innsatte som fikk en drapstrussel mot seg og sin datter gjennomførte en samtale med betjentene om hendelsen dagen etter. Innsatte forklarte at han ikke hadde noe imot den innsatte som truet han, og at han kunne ta en samtale med vedkommende for å få han tilbake i fellesskapet - ettersom vedkommende ble utelukket på grunn av hendelsen. Innsatte ble løslatt kort tid etterpå, og det ble derfor ikke gjennomført noen videre oppfølging over tid. Helse ble informert om hendelsen under morgenmøtet dagen etter selve hendelsen.

Oppfølging etter hendelse 2:
Innsatte forklarte betjentene i etterkant av hendelsen at han var blitt utsatt for fysisk vold inne på cellen sin av to andre innsatte. Han forklarte videre at han utøvde vold tilbake i selvforsvar. Innsatte hadde samtale med førstebetjent dagen etter, siden innsatte ble utelukket fra fellesskapet slik at fengselet kunne få oversikt om hva som hadde skjedd. I tillegg var det ingen vitner som kunne bekrefte hvem som hadde startet selve slåsskampen.

I oppfølgingssamtalen fremgikk det ikke et konkret behov for oppfølging kun basert på denne hendelsen. Likevel valgte fengselet å involvere aktiviseringsteamet, ettersom det var flere andre faktorer og fordi innsatte allerede var under deres opplegg. Han ble i samtaler med dem fulgt opp og aktivisert. Helse ble informert via kopi av vedtak om utelukkelse etter strgjfl. § 37, samt på morgenmøtet dagen etter hendelsen.

Den ene av de som utøvde vold mot den innsatte, var samme person som var involvert i hendelsen som er beskrevet ovenfor.

2.2.1. Innsatte på forvaringsdom

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel arbeider for en rask overføring av forvaringsdømte til forvaringsanstalter.*

Fengselet igangsetter prosessen om overføring så fort innsatte er overført til forvaringsdom. Dette gjøres ved å sende anmodning om overføring til regionen. Etter dette ligger saksbehandlingen på henholdsvis regionen og forvaringsanstalten.

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel iverksetter kompenserende tiltak for den enkelte forvaringsdømte der overføring til en forvaringsanstalt ikke lar seg gjøre i nærmeste fremtid.*

Innsatte blir fulgt opp med godt samarbeid på tvers av skole, helse, sosialavdelingen og kontaktbetjenter. Dette er arbeid vi mener ligger innenfor det kompenserende arbeidet som må til for å kunne ivareta forvaringsdømte som ikke har blitt overført til forvaringsanstalt enda.

I forlengelsen av arbeidet med å ha fått opprettet plasser til forvaringsdømte i avdeling med lavere sikkerhet, har vi nå fått en forvaringsansvarlig i sosialavdelingen og vi opplever at vi opparbeider oss mer erfaring på dette området, som vi videre kan bruke inn mot arbeidet ovenfor forvaringsdømte på høy sikkerhet.

Det er per dags dato ute en høring om retningslinjer for forvaringsdømte som står i kø til forvaringsenhet eller avdeling.

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel fortsetter arbeidet for at det blir opprettet forvaringsplasser ved fengselets avdeling for lavere sikkerhet.*

Det er nå fire plasser for forvaringsdømte i Rødgata.

2.2.2. Barn og unge

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel arbeider for at det ikke skal være barn i fengselet.*

Vi er underlagt Kriminalomsorgen region sørvest som styrer plassering av innsatte som skal være i varetekt eller sone dom i vår region. De få gangene det ikke er plass eller sikkerhetsmessig forsvarlig å ha disse barna på en egen ungdomsenhet, så er vi pålagt å ta dem imot ved Åna fengsel. Hvis det blir plassert barn her, så har vi gode rutiner som bygger på retningslinjene for mindreårige innsatte og domfelte, slik at de skal bli godt ivaretatt.

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel sikrer at alle ansatte er kjent med og følger rutinene for oppfølging av barn i fengselet.*

Ved melding om at vi får innsatte under 18 år så blir dette godt varslet videre til ansatte i fengslet på alle områder, blant annet på morgenmøter. Vi har gode innarbeidede rutiner for mottak av barn og det lages individuelle planer så fort varslet kommer.

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel sikrer at alle innsatte i aldersgruppen 18-24 år får tilstrekkelig oppfølging.*

Det foreligger egen instruks for «*[o]ppfølging av sårbare, herunder unge innsatte*» som vi har for sikre tilstrekkelig oppfølging av unge voksne i fengsel. Aktiviseringsteamet har også oversikt og særlig fokus på de unge innsatte.

2.2.3 Innsatte med behov for tolk

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel sikrer at innsatte som ikke kan kommunisere på norsk, forstår innholdet i vedtak og informasjon fra fengselet. I den utstrekning det er nødvendig, må Åna fengsel benytte tolk.*

Vi anerkjenner at bruk av tolk bør vurderes oftere i noen situasjoner, spesielt knyttet til vedtak. Ved informasjon om for eksempel daglige rutiner i fengselet, så har vi benyttet flerspråklige ansatte, medinnsatte og oversettelsesprogram. Dette begrunnes i mangel på ressurser og presset økonomi.

Rundskriv nr. 1/2018 pkt. 3 og håndbok for ansatte om utenlandske statsborgere i kriminalomsorgen, gir veiledning i hvilke tilfeller tolk bør benyttes.

2.3. Innsattes medvirkning

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel har møter med kontaktutvalget oftere og jevnligere.*

I dialog med kontaktutvalget (KU) har vi satt opp en møtefrekvens som vi ønsker å følge, men på grunn av mye arbeid på ansattrepresentantene i disse møtene, så har det medført at ønsket frekvens ikke har blitt opprettholdt. Vi forsøker å finne alternative datoer når disse møtene ikke lar seg gjennomføre som planlagt.

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel sikrer at alle representanter i kontaktutvalget blir erstattet av en representant som er valgt av de innsatte hvis de fratrer fra sitt verv.*

Vi har et system der de innsatte velger inn 3 faste representanter og 3 vararepresentanter som skal representere KU. Når en av de faste må erstattes, så rykker en fra vara opp til fast representant. Hvis tallet går under 3 totalt så går vi i dialog med KU og ser på muligheten for å ha et nytt valg, eller om vi holde tallet under 3 for en kortere periode. Dette blir sett opp mot hvor lenge det er igjen av perioden som varer i 1 år.

Tilsynsrådet påstår i sin rapport at de er kjent med at fengselet har valgt representanter til kontaktutvalget, i tilfeller der representanter og vara som er valgt av de innsatte, ikke lenger er tilgjengelige. Dette stemmer ikke, noe vi også påpekte i faktasjekken. Fengselet finner det betenkelig at tilsynsrådet likevel påstår dette. Det blir aldri satt inn representanter som ikke har blitt valgt av de innsatte for å delta i verken i KU eller i KU-møter.

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel arbeider for å styrke innsattmedvirkningen i fengselet.*

Vi ønsker at KU skal bli et fora for en større innsattmedvirkning, og vi jobber for finne en riktig arbeidsmetode for dette. Vi anerkjenner at samarbeidet med KU kan bli bedre. Det vises for øvrig til punkt 2.9 nedenfor.

2.4. Helsetjenester

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel jobber opp mot kommunen for å sikre tilstedeværelse av helsepersonell på ettermiddag, kveld og helg.*

Vi har et ønske om at helsepersonell skal være mer tilstede i fengselet. Hå kommune mener at de per i dag utøver forsvarlig helsehjelp, og fengselet er ikke i posisjon til å pålegge kommunen noe.

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel sikrer at helseavdelingen har tilstrekkelige opplysninger om innsatte som selvisolerer seg, slik at de kan vurdere den innsattes behov for daglige tilsyn*

Fengselet vil bemerke at vi har et svært godt samarbeid med helseavdelingen i fengselet. Innsatte som ønsker å utelukke seg selv etter strgjfl. § 37 (9), blir utelukket fra fellesskapet på avdeling C1 (nord). Helseavdelingen på Åna fengsel deltar mandag til fredag på morgenmøtene fengselet har etasjevis, hvor betjentene ved de ulike avdelingene går grundig gjennom hver enkelt innsatt. Under morgenmøtet vil helseavdelingen i stor grad få tilstrekkelige opplysninger om innsattes helsetilstand, slik at de kan vurdere behovet for daglige tilsyn.

2.5. Sysselsetting og aktivitet

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel arbeider for at alle innsatte skal få full dag med sysselsettings- eller aktivitetstilbud.*

Fengselet vil først bemerke at vi når målet om 85% aktivitetsnivå. På grunn av en presset økonomi har vi ikke tilstrekkelig bemanning til å tilby alle innsatte et fullt sysselsettings- eller aktivitetstilbud. Mangel på perimetersikring begrenser muligheten for å tilby sysselsettingsplasser ytterligere, ettersom vi må ha en viss tillit til de innsatte som uteklareres for å jobbe utendørs.

I tillegg har vi mange innsatte med ulike bakgrunner og utfordringer. Flere av dem kan eller bør ikke møtes ut i fra et sikkerhetsmessig perspektiv. Vi er da avhengig av å kunne skille dem fysisk i form av forskjellige arbeidsplasser, og det kan derfor være logistiske årsaker til at ikke allle kan tilbys sysselsetting.

Det foreligger ikke en konkret plan for aktivisering av innsatte som ikke har full sysselsetning i fengslet. Det gjøres imidlertid individuelle vurderinger i forhold til den enkeltes behov ut i fra fengselets kapasitet. Vi kan for eksempel tilby ekstra fellesskap, oppfølging av aktiviseringsteam, cellearbeid eller andre oppgaver som gjør at vi kan rullere og tidvis få enkelte innsatte ut av cellene sine til tross for at de ikke har fullt sysselsettings- eller aktivitetstilbud.

Fengselet, skolen, kommune og andre samarbeidspartnere har jevnlige møter der vi diskuterer forslag og løsninger for å kunne ivareta de innsatte sitt behov for aktiviteter, sysselsetting og utdanning.

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel arbeider for å øke antall sysselsettingsplasser.*

Som nevnt ovenfor begrenser økonomi, bemanning og mangel på perimetersikring antall sysselsettingsplasser. Vi har imidlertid planer om å forsøke å øke antall plasser, blant annet ved å bygge en butikk i fengselet hvor de innsatte kan jobbe. Dette er noe vi aktivt

jobber med og som vil være i samarbeid med skolen, slik at innsatte gjerne kan få muligheten til å ta fagbrev, som igjen vil være positivt ved løslatelse.

2.6.1 Fellesskap

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel sikrer at alle innsatte som ikke er utelukket etter vedtak eller isolert etter straffeprosessloven får tilbud om minimum åtte timer fellesskap hver dag.*

Vi gjennomgår dagsplanen årlig for å finne de beste løsningene totalt, både for de innsatte og for driften av fengslet. På ukedagene er det større muligheter for å oppnå minimum åtte timer fellesskap, men vi ser at det i helgene oppstår utfordringer for å få dette til. Der vi ser at det foreligger et ekstra behov for enkelte innsatte, så setter vi inn ekstra ressurser på disse i form av for eksempel aktiviseringsteam.

2.6.2. Utelukkelse

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel sikrer at det i alle vedtak blir foretatt en konkret vurdering av forholdsmessigheten til inngrepet, hvor konkrete potensielle skadevirkninger for den innsatte er en del av vurderingen.*

Alle vedtak blir i etterkant av en utelukkelse vurdert av juridisk avdeling som kommer med veiledning og krav om endring hvis vedtakene fremstår som utydelige, eller ikke holder den standarden som følger av lovverket. Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) har nylig kommet med maler for ulike vedtak, som fortløpende vil implenteres og brukes av fengselet.

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel jobber med at det i vedtakene blir vurdert tiltak rettet mot den innsatte som kan sikre at utelukkelsen blir mindre belastende.*

Se svar ovenfor.

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel sikrer at innsatte er kjent med retten til fritt rettsråd i saker om utelukkelse over 24 timer.*

Dette fremgår i alle vedtak som blir skrevet, da det er lagt inn i malen.

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel fortsetter å arbeide med å redusere bruken av utelukkelse hjemlet i bokstav e.*

Fengselet forsøker å hjemle vedtak om utelukkelse i den bestemmelsen som er mest treffende. Vi jobber aktivt for at bokstav e ikke skal være en bestemmelse som velges ukritisk fordi den føles «tryggere», siden den er mer omfattende. Som en del av dette arbeidet pleier vi å holde dagssamling for fungerende førstebetjenter før sommeren, der vi blant annet diskuterer ulike caser, hvor vi skal finne hvilken hjemmel som ville vært mest treffende i det aktuelle tilfellet.

2.6.3. Selvisolasjon

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel aktivt jobber for at innsatte ikke blir presset til å dele hva de er dømt for.*

Aktiv deltakelse av ansatte i fellesskapet er en viktig del av å forhindre press og negativ påvirkning i fellesskapet generelt. I tillegg til dette har vi innført tiltak som skal gjøre det vanskeligere for innsatte å få denne informasjonen av andre innsatte ved press.

Ett av tiltakene er at vi har sluttet å printe ut innsattes dommer, dersom de bare ønsker en kopi for å ha den liggende inne på cellen. På den måten unngår de situasjoner hvor de kan bli presset til å få disse skrevet ut og vise dem til andre innsatte. Siden tilaket gjelder for alle, så mener vi at dette vil bidra til å dempe kravet om å bli presset til å dele hva de er dømt for.

De som derimot trenger domspapirene for å jobbe med saken sin skal selvfølgelig få gjøre det. Da legger vi til rette for at den innsatte kan jobbe med dette på et besøksrom. Papirene blir da oppbevart i besøksavdelingen i egne låste skap.

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel iverksetter tiltak som forebygger og reduserer omfanget av selvisolasjon.*

Dersom en innsatt vurderer å utelukke seg selv etter eget ønske gjennomfører vi en samtale hvor vi prøver å forstå grunnlaget for ønsket, og eventuelt prøver å finne andre løsninger sammen med den innsatte. Noen ganger begrunnes ønsket med et behov for ro, og da kan et alternativt tiltak være å flytte innsatte fra stor avdeling til liten avdeling. Dersom den innsatte etter samtalen likevel opprettholder ønsket om utelukkelsen, vil fengselet respektere dette.

Det gjennomføres jevnlige samtaler om utelukkelsen med de innsatte som velger å selvisolere seg. Samtalene handler blant annet om årsaken til selvisolasjonen og hva innsatte tenker om veien videre. Aktiviseringsteamet brukes også for å forebygge og redusere omfanget av isolasjon. Ofte vil disse komme i en bedre posisjon til å ha samtale med den innsatte, ettersom de har muligheten til å ta vedkommende ut av cellen for å gjøre noe innsatte selv liker. For eksempel brettspill, strikking, playstation o.l. Aktiviseringsteamet går også kledd sivilt, noe som kan være positivt overfor enkelte innsatte som kan reagere negativt på personer ikledd uniform.

Videre blir den innsatte, dersom det er ledig plass, gjerne tilbudt en sysselsettingplass hvor de kan føle seg trygge. Biblioteket har ofte vært et fint alternativ for de mest sårbare innsatte. Skole kan også være et godt alternativ, dersom den innsatte er interessert i det.

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel arbeider for å motivere innsatte som selvisolerer til å ta imot to timer med medmenneskelig kontakt.*

Det jobbes aktivt med å både tilby og motivere innsatte til å oppnå minimum 2 timer meningsfull menneskelig kontakt. Per i dag har vi utvidet bemanning utover bemanningsplanen, slik at vi i større grad kan tilby innsatte kontakt, samt at vi har et

aktiviseringsteam i turnus som også jobber for å avverge selvisolasjon, isolasjonsskader og motivere innsatte til å ta imot den hjelpen vi kan tilby.

2.6.4. Sikkerhetscelle og sikkerhetsseng

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel fortsetter arbeidet med å redusere bruken av sikkerhetscelle.*

Det er gjort mange endringer de siste årene både i forhold til instruksverk, opplæring og kulturen på fengslet for å jobbe aktivt mot å redusere bruken av sikkerhetscelle. Dette har gitt resultater som vises i statistikken både i antall plasseringer, men også i gjennomsnittlig tid som innsatte faktisk oppholder seg på sikkerhetscellen. De to tiltakscellene våre har også bidratt til å redusere antall plasseringer på sikkerhetscelle.

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel utarbeider klare retningslinjer for når tiltakscelle kan brukes og hvordan innsatte på tiltakscelle skal følges opp.*

Det er tydelige krav i strgjfl. § 37 for når utelukkelse kan iverksettes, og til hvilke vilkår som skal vurderes. Egne klare retningslinjer for en tiltakscelle utover dette vil etter vårt syn komplisere bruken, som tross alt er ment for å være til det beste for den innsatte, ved å for eksempel hindre ytterligere selvskading.

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel avvikler bruken av sikkerhetsseng.*

Sikkerhetsseng blir kun brukt der det vurderes som strengt nødvendig. Det foreligger tydelige krav i straffegjennomføringsloven i forhold til når og hvordan sikkerhetsseng skal brukes. Dette tvangsmiddelet er en del av våre godkjente tvangsmidler gitt av Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI). Det vil kun tas i bruk dersom vilkårene er oppfylt og vi vurderer det som helt nødvendig for å ivareta den innsatte sitt liv og helse.

2.7. Forebygging av selvdrapsrisiko og selvdrap

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel oppretter tiltaksplaner for innsatte med forhøyet selvdrapsrisiko.*

Det blir utarbeidet tiltaksplaner for alle innsatte som etter våre rutiner vurderes som suicidale.

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel sikrer at tiltaksplanene inneholder konkrete tiltak med en lengre tidshorisont som kan bedre den innsattes situasjon. Familie og nettverk bør benyttes som en ressurs for innsatte med selvdrapsrisiko.*

Tiltaksplanene opprettes i samarbeid med helseavdelingen ved at de får tilsendt kopi og kommer med innspill. Det tas en konkret vurdering av hvilke tiltak som anses hensiktsmessig overfor den enkelte innsatte. På morgenmøtene diskuteres det også hva som er status og hvilke tiltak det er fornuftig å enten fjerne eller opprettholde.

Dersom det er risiko forbundet med en innsatt, så blir dette også skrevet i en SJA (sikker jobbanalyse) i vårt eget system *Fengsel.exe*. Dette bidrar til at innsattes behov ivaretas. Det stilles krav til at alle ansatte til enhver tid er kjent med det som står i SJA'en på den avdelingen de jobber på. SJA'en følger den innsatte ved en eventuell flytting til en annen avdeling og den blir også gjennomgått på morgenmøtene, for å sørge for at alle holder seg oppdatert.

Når det gjelder å bruke innsattes nettverk som ressurs i utformingen av tiltaksplanene, så er dette problematisk i forhold til lovpålagt taushetsplikt. Vi tar imidertid informasjon fra familie og øvrig nettverk til etterretning, dersom de av eget initiativ tar kontakt med fengselet.

2.8.2. Ringetid

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel utvider ringetiden på generelt grunnlag.*

Vi gir som standard til alle innsatte 32 minutter. Lovverket gir den innsatte en rettighet på inntil 20 minutter per uke.

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel innvilger ekstra ringetid for innsatte med mindreårige barn og innsatte med familie i utlandet.*

Innsatte med barn eller som ikke får mye besøk av familie på grunn av avstand, får som hovedregel utvidet ringetid hvis de ber om dette.

2.8.3. Besøk og videobesøk

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel arbeider for å utvide besøkskapasiteten ved fengselet*.

Åna fengsel ser stadig på mulighet for utvidelse av besøkstid for innsatte. Spesielt gjelder dette for innsatte som har besøk av egne barn. Vi har en plan om å kunne gjennomføre barnebesøk i gymsalen, og vi har i den anledning bedt om pris på etablering av kamera for å kunne gjennomføre dette.

«*Barnehagen*», som er en lekeplass/fritidsområde utendørs, gir også flere muligheter for besøk utover besøksrommene dersom innsatte er uteklarert til det.

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel prioriterer arbeidet med å muliggjøre digitale besøk på avdeling.*

Vi jobber for å ferdigstille nettverket for å kunne gjennomføre «ipad-besøk» på cellene. Det skal videre tas en teknisk test. I tillegg skal vi se på hvilke rutiner som skal gjelde før vi åpner opp for slike besøk.

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel iverksetter tiltak for å bedre de innsattes mulighet til kontakt med familie og venner mens nettverkssystemet utbedres.*

Det er vanskelig å finne tiltak utover det som allerede er planlagt og påbegynt.

2.9. Soningsprogresjon

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel arbeider for å styrke innsattmedvirkningen i fengselet.*

Åna fengsel har et prosjekt med Røde Kors som heter «Felleskap og førstehjelp» som er med på å styrke innsattes medvirkning i fengslet. Her får innsatte opplæring i å bli frivillig i Røde Kors, og kan etter dette, i samarbeid med fengselet, være med på å utarbeide aktiviteter i fengslet. Dette kan for eksempel være å arrangere konserter, førstehjelpskurs, spillekvelder mm. Hele poenget med denne muligheten er at innsatte selv skal medvirke i de aktiviteter som arrangeres i fengselet.

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel arbeider for å øke antallet overføringer til lavere sikkerhet og elektronisk kontroll.*

Nylig har Rødgata (lavere sikkerhet) utvidet med flere plasser, noe som gir bedre muligheter for åpen soning for de som sitter på lukket fengsel. Videre er det en del overføringer til overgangsbolig og andre åpne soninger, samt § 12 soning, noe som gir gode progresjonsløp.

Når det gjelder elektronisk kontroll (EK) blir alle som får avslag på prøveløslatelse informert om muligheten for EK, dersom de faller inn under riktig domskategori. Videre er det månedlige møter med friomsorgen for å finne aktuelle kandidater for EK. Det jobbes aktivt for å motivere innsatte til EK-soning som en del av planarbeid og progresjonsarbeid.

Anbefaling: *Tilsynsrådet anbefaler at Åna fengsel styrker tilbakeføringsarbeidet.*

Åna fengsel har én NAV-konsulent som jobber på både åpen og lukket soning, samt har ansvaret for Stavanger fengsel og Auklend overgangsbolig. Hun er tilstede 3 dager på lukket og 1 dag på åpen soning Rødgata. Servicetorget hadde i november 2025 én 70% stilling i 3 etasje, én 100% stilling i 2 etasje og én 100% stilling i 1. etasje. I tillegg var det en 60% stilling i åpen soning v/Rødgata. Det er per i dag ansatt en ny sosialrådgiver i 100% stilling som vil være en ekstra ressurs inn i tilbakeføringsarbeidet.

Videre må det bemerkes at det jobbes med tilbakeføringsarbeid på høy sikkerhet fra den dagen den innsatte kommer inn til soning. Det kan for eksempel være at innsatte trenger hjelp til å søke om støtte fra NAV slik at vedkommende får beholde boligen sin under soning, noe som videre er en viktig faktor i tilbakeføringsarbeidet. I tillegg blir det tidlig i soningen innhentet samtykke fra innsatte slik at fengselet kan kontakte/opprettholde kontakten med hjelpeapparatet på utsiden, samt samordne tiltak frem mot løslatelse. Dermed blir det gjort et stort stykke tilbakeføringsarbeid i lukket fengsel.

Det er også mange løslatelser fra lukket fengsel der gode tiltak gjennom NAV er satt i gang, ulike avtaler med kommunen og spesialisthelsetjenesten, samt avtaler og samarbeid med frivillige organisasjoner som er klarlagt før løslatelse. Til slutt bemerkes det at det stadig jobbes med å motivere innsatte til å takke ja til BRIK kartlegging (behovs- og ressurskartlegging). Det blir gitt informasjon om BRIK til alle nyinnsatte og alle kontaktbetjenter skal tilby sin kontaktinnsatt BRIK. Dette er beskrevet i rutinen for tilbakeføringsarbeid.

Med hilsen

Leif Magne Viste
fengselsleder

Helene Gåseland Egeland
rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk i kriminalomsorgen og har derfor ingen signatur.